

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นที่มา
รับบริการ ณ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive
research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วย
จิตเวชวัยรุ่น ประกอบด้วย บิดามารดา พี่น้อง และญาติ ที่เป็นผู้พาผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นมารับบริการ
รักษา ที่กลุ่มงานผู้ป่วยนอกจิตเวช ณ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรข้างต้น ซึ่งการเลือก
กลุ่มตัวอย่าง ทำดังนี้

1. การกำหนดขนาดตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในที่นี่ คือ สมาชิกใน
ครอบครัวที่พาผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น มารับบริการรักษาในช่วงเวลาที่ศึกษา ในการกำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างครั้งนี้ ใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2543, หน้า 88)
ดังนี้

$$n = \frac{Z_{\alpha/2}^2 \delta^2}{d^2}$$

- เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
- $Z_{\alpha/2}$ = การทดสอบ 2 ทาง ค่าสถิติมาตรฐานภายใต้โค้งปกติซึ่งมีค่าสอดคล้องกับระดับนัยสำคัญ α โดยกำหนดให้ α เท่ากับ 0.05 ค่า $Z_{\alpha/2}$ เท่ากับ 1.96
- δ^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวรายด้าน
- d = ค่าความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้อย่างน้อยเท่ากับ 0.1

จากการศึกษา การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ของ อรุพันธ์ อนุตตินาวิน (2539, หน้า 104-106) ได้ค่า SD ดังนี้

การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว	SD	SD ²	n
1. การสนับสนุนด้านอารมณ์และจิตใจ	0.47	0.220	84.5
2. การสนับสนุนด้านการประเมิน	0.53	0.280	107.56
3. การสนับสนุนด้านสิ่งของและบริการ	0.55	0.302	116.01
4. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร	0.60	0.36	138.29

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{1.96^2 (0.36)}{(0.1)^2} = 138.29$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ มีจำนวน 139 ราย เพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดหรือความคลาดเคลื่อนในการเก็บข้อมูลไม่ครบ ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างขึ้นอีกร้อยละ 20 ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ จึงใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 167 ราย ผู้วิจัยได้เพิ่มอีกจำนวน 3 ราย รวมเป็น 170 ราย

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling or judgment sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติ ว่าเป็นสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น ที่พาผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นเข้ามารับการรักษา ณ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

เกณฑ์ในการคัดเลือกเข้าสู่การศึกษา (inclusion criteria) ประกอบด้วย

1. มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทางสายโลหิตของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น ได้แก่ บิดา มารดา พี่น้อง และญาติทางสายโลหิต
2. เป็นผู้พาผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นมารับบริการการตรวจรักษาอย่างน้อยเป็น เวลา 3 เดือน ที่สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา จนถึงวันที่เก็บรวบรวมข้อมูล
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ โดยเซ็นใบยินยอมเข้าร่วมในการศึกษา
4. ไม่มีปัญหาในเรื่องการสื่อสาร

เกณฑ์คัดเลือกรอกจากการศึกษา (Exclusion criteria) ประกอบด้วย

1. ไม่เกี่ยวข้องกับทางสายโลหิตกับผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น เช่น เพื่อน หรือเพื่อนบ้าน
2. ปฏิเสธที่จะเข้าร่วมในการศึกษา หรือให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน
3. ผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นที่มาโรงพยาบาลเองโดยไม่มีญาติมาด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลความเจ็บป่วยของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น
- ส่วนที่ 2 ความรู้ของผู้ดูแลเรื่องโรคจิตเวช
- ส่วนที่ 3 การดูแลผู้ป่วยจิตเวช
- ส่วนที่ 4 สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว
- ส่วนที่ 5 การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ลักษณะการอยู่อาศัย

ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วย จำนวนสมาชิกในครอบครัว และข้อมูลความเจ็บป่วยของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น ได้แก่ ระยะเวลาที่เจ็บป่วย ระดับความรุนแรงของโรค ภาระในการดูแล รวมข้อคำถาม 12 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ดูแลเรื่องโรคจิตเวช ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหมาย สาเหตุที่ทำให้เกิดโรค อาการแสดง และการรักษา ลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบว่า ใช่-ไม่ใช่ สร้างขึ้นโดยการทบทวนจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจำนวน 6 ข้อ และดัดแปลงเครื่องมือของ สมส่วน ตำราญพันธ์ (2550, หน้า 86) จำนวน 6 ข้อ รวมข้อคำถาม 12 ข้อ สำหรับคำถามเชิงลบ ได้แก่ข้อ 2, 3, 7 และข้อ 8 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ตอบใช่ ให้คะแนน	1	0
ตอบไม่ใช่ ให้คะแนน	0	1

การแปลผลความรู้เรื่องโรคจิตเวช แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนได้จากกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ของ บลูม (Bloom, 1968 อ้างถึงใน ภรภัทร อิมโอรุ, 2550, หน้า 57) ดังนี้

การแปลผลคะแนนความรู้ รวม 12 คะแนน

ระดับต่ำ	< 60%	หรือคิดเป็น < 7	คะแนน
ระดับปานกลาง	60-79%	หรือคิดเป็น 7-9	คะแนน
ระดับสูง	≥ 80%	หรือคิดเป็น ≥ 10	คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลแนะนำ กระตุ้น ในเรื่องการดูแลกิจวัตรประจำวัน การพักผ่อน การรับประทานอาหารและยา หลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นประสาท การพบแพทย์ตามนัด ดูแลความปลอดภัย การฝึกทักษะทางสังคม ลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบว่า ปฏิบัติ-ไม่ปฏิบัติ สร้างขึ้นโดยการทบทวนจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 5 ข้อ และดัดแปลงเครื่องมือของ สมส่วน ตำราญพันธ์ (2550, หน้า 86) 8 ข้อ รวมข้อคำถาม 13 ข้อ สำหรับคำถามเชิงลบ ได้แก่ข้อ 2 , 3 , 7 และข้อ 8 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ตอบปฏิบัติ ให้คะแนน	1	0
ตอบไม่ปฏิบัติ ให้คะแนน	0	1

การแปลผลการดูแลผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น แบ่งออกเป็น 3 ระดับโดยพิจารณาจากคะแนนได้จากกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ของ บลูม (Bloom, 1968 อ้างถึงใน ภัทรภัทร อิมโธ, 2550, หน้า 57) ดังนี้

การแปลผลคะแนนการดูแลผู้ป่วย รวม 13 คะแนน

ระดับต่ำ	< 60%	หรือคิดเป็น < 7	คะแนน
ระดับปานกลาง	60-79%	หรือคิดเป็น 7-10	คะแนน
ระดับสูง	≥ 80%	หรือคิดเป็น ≥ 11	คะแนน

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว เป็นคำถามแบบเลือกตอบในลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ลักษณะการวัดใช้แบบวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สร้างขึ้นโดยการทบทวนจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 5 ข้อ และดัดแปลงเครื่องมือของ จิตรา เจริญภัทรเกษ (2537, หน้า 141-142) และสมส่วน สำราญพันธ์ (2550, หน้า 85) 8 ข้อ รวมข้อคำถาม จำนวน 13 ข้อ ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงบวก ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1	คะแนน

ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงลบ ได้แก่ข้อ 5, 6, 13 การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ได้คะแนน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5	คะแนน

การแปลผลสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนได้จากกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ ของ บลูม (Bloom, 1968 อ้างถึงใน ภรภัทร อิมโธธ, 2550, หน้า 57) ดังนี้

การแปลผลคะแนนสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว รวม 65 คะแนน

ระดับต่ำ	< 60%	หรือคิดเป็น < 39	คะแนน
ระดับปานกลาง	60-79%	หรือคิดเป็น 39-51	คะแนน
ระดับสูง	≥ 80%	หรือคิดเป็น ≥ 52	คะแนน

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวช วัยรุ่น เป็นคำถามแบบ เลือกลงในลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ลักษณะการวัดใช้แบบวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สร้างขึ้นโดยการทบทวนจากวรรณกรรม 8 ข้อ และเลือกใช้แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว จากงานวิจัยของ จิตรา เจริญภัทรเกษัช (2537, หน้า 145-146) และ อรุพันธ์ อนุตตินาวิน (2539, หน้า 155-17) 20 ข้อ รวมข้อคำถาม จำนวน 28 ข้อ สร้างขึ้นตามแนวคิดของ เฮ้าส์ (House, 1981, pp. 83-108) ประกอบด้วยการการสนับสนุนทางสังคม 4 ด้าน คือ

- 5.1 การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ จำนวน 7 ข้อ
- 5.2 การสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมิน จำนวน 7 ข้อ
- 5.3 การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 7 ข้อ
- 5.4 การสนับสนุนทางสังคมด้านสิ่งของและบริการ จำนวน 7 ข้อ

ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงบวก ได้แก่ข้อ 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1	คะแนน

ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงลบ ได้แก่ข้อ 3, 5, 10, 16 การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ได้คะแนน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5	คะแนน

การแปลผลการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนได้จากกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของ บลูม (Bloom, 1968 อ้างถึงใน ภรภัทร อิม โอสถ, 2550, หน้า 57) ดังนี้

การแปลผลคะแนนการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น รวม 140 คะแนน

ระดับต่ำ	< 60%	หรือคิดเป็น	< 84	คะแนน
ระดับปานกลาง	60-79%	หรือคิดเป็น	84-111	คะแนน
ระดับต่ำสูง	≥ 80%	หรือคิดเป็น	≥ 112	คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก 3 ท่าน ประกอบด้วย จิตแพทย์ 2 ท่าน และพยาบาลจิตเวช 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความตรงของเนื้อหา หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำไปตรวจสอบกับผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง เพื่อให้มีความชัดเจนของเนื้อหา มีความ

เหมาะสมด้านภาษา และการเรียงลำดับข้อความ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปทดลองใช้

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ จากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 30 ราย ณ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์คำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ได้ค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ 0.912

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการส่งรายละเอียดของโครงการวิจัยและตัวอย่างเครื่องมือเสนอคณะกรรมการพิทักษ์ตัวอย่างวิจัยขององค์กร โดยผ่านคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและอนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ถึงผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา โดยติดต่อเป็นทางการและนำส่งหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ชี้แจงเรื่องพิทักษ์สิทธิเป็นลายลักษณ์อักษร ในหน้าแรกของแบบสอบถามการวิจัย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการตอบแบบสอบถาม ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับแบบสอบถาม อธิบายประโยชน์เกี่ยวกับการเข้าร่วมการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ ดำเนินการเก็บข้อมูลเฉพาะในกลุ่มตัวอย่าง ที่ลงชื่อในหนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการได้ตลอดเวลา จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

การดูแลรักษาความลับของข้อมูลต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บไว้ที่ห้องส่วนตัวไม่มีบุคคลอื่นเข้าถึงข้อมูลได้ นอกจากผู้วิจัยคนเดียวเท่านั้น มีวิธีการทำลายข้อมูลโดยวิธีเผา เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยรับรองว่า จะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น และขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลมี ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา เพื่อขออนุญาตทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ภายหลังได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลได้ ผู้วิจัยเข้าพบพยาบาลหัวหน้างานผู้ป่วยนอก กลุ่มงานผู้ป่วยนอกจิตเวช หัวหน้ากลุ่มงานจิตเวชวัยรุ่น เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3. ผู้ศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลในแต่ละสถานที่ตามวัน และเวลาที่กำหนด

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัย เลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้โดยศึกษาจากแฟ้มประวัติผู้ป่วย

4.2 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างรอพบแพทย์ ผู้วิจัยจะแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยอธิบายให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะเป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อผู้ใดผู้หนึ่ง

4.3 เมื่อกลุ่มตัวอย่างเต็มใจให้ความร่วมมือลงนามยินยอมในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยเชิญให้นั่งในสถานที่ที่จัดไว้ เพื่อให้มีความเป็นส่วนตัว

4.4 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามแบบสอบถามที่เตรียม และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยต่างๆ พร้อมตอบข้อซักถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ รวมระยะเวลาในการแนะนำตัว และการสัมภาษณ์ประมาณ 20 นาที

4.5 หลังจากเสร็จสิ้นการตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

5. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 ราย ตั้งแต่เดือน สิงหาคม ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ 2552 รวมระยะเวลา 3 เดือน

6. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำข้อมูลมาลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามจำนวน 170 ชุด หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูล มาจัดระเบียบ แยกประเภทให้เป็นหมวดหมู่ ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษาและนำข้อมูลแต่ละชุดมาเปลี่ยนเป็นลงรหัสตัวเลข (Code) ตรวจสอบความถูกต้องของรหัส เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ ทำการแยกประเภทข้อคำถามชนิดปลายปิดและชนิดปลายเปิด โดยใช้วิธีการรวบรวมคำตอบด้วยมือ (Manual editing)

2. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คือ ค่าความถี่ ร้อยละ สำหรับตัวแปรที่มีระดับการวัดอันดับภาคขึ้นขึ้นไปหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีระดับการวัดเป็นอันดับมาตรากับระดับคะแนนการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว โดยใช้สถิติ Chi-Square Test

4. กำหนดหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น กับ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ที่มีระดับการวัดเป็นช่วงมาตรา

5. หาอำนาจการคาดทำนายปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น โดยใช้สถิติ Stepwise Multiple Regression Analysis